

Ричард Мидълтън ♦ Дж. Шеридан ле Фану ♦
Джон Колиър ♦ Е. Ф. Бенсън ♦
Вирджиния Улф ♦ Едит Уортън



ПРИЗРАЦИ ЗА ХЕЛОУИН

Подбор и превод
Огняна Иванова



СЪДЪРЖАНИЕ

РИЧАРД МИДЪЛТЪН <i>Английски поет и белетрист (1882–1911)</i>	
БРАЙТЪНСКОТО ШОСЕ	7
ДЖ. ШЕРИДАН ЛЕ ФАНУ <i>Ирландски писател, майстор на готическия ужас (1814–1873)</i>	
ПРИЗРАЧНАТА РЪКА	15
ДЖОН КОЛИЪР <i>Английски писател и портретист (1850–1934)</i>	
КАРТИТЕ НЕ ЛЪЖАТ	31
Е. Ф. БЕНСЪН <i>Английски новелист и мемоарист (1867–1940)</i>	
В МЕТРОТО	43
ВИРДЖИНИЯ УЛФ <i>Английска писателка, изтъкната представителка на модернизма (1882–1941)</i>	
КЪЩА С ПРИЗРАЦИ	71
ЕДИТ УОРТЪН <i>Американска писателка, номинирана за Нобелова награда (1862–1937)</i>	
ЕДВА ВПОСЛЕДСТВИЕ	77



獸
2015

РИЧАРД МИДЪЛТЪН

БРАЙТЪНСКОТО ШОСЕ

Слънцето, изкачило се по слегнатите тревисти хълмове, сега изпълни тайнствения ритуал на зазоряването и лъчите му се пръснаха по блещукащия снежен свят. През нощта силен мраз скова земята и птичките, които едва живи подскачаха насам-натам, не оставяха подире си следи по сребристия паваж. На места закътаните бърлоги в живия плет нарушаваха монотонната белота, покрила многоцветната земя, а небето горе се преливаше от оранжево в наситено синьо, от наситено синьо – в толкова бледосиньо, че по-скоро наподобяваше параван от тънка хартия, отколкото необятно пространство. Откъм равните ливади се носеше студен тих вятър – издухваше фин снежен прашец от дърветата, но почти не засягаше гребените на плетовите. Прехвърлило границата с небето, слънцето сякаш взе да се издига по-бързо, а щом се извиси, започна да излъчва топлина, която се смеси с настойчивия вятър.

Може би тъкмо това странно редуване на топлина и студ наруши съня на скитника, защото известно време той се отърсваше от покрилия го сняг като чо-

век, изпитващ неудобството да се е омотал в завивките, а после седна и взе да гледа втренчено, с въпросителен поглед. „Божичко! Мислех, че спя в легло – каза си той, докато се взираше в безлюдната пустош, – а през цялото време съм бил тук!“ Протегна се, внимателно се изправи на крака и изступа снега от дрехите си. В този миг вятърът го накара да се разтрепери, защото си спомни, че леглото му беше топло.

„Виж ти, доста добре се чувствам! – помисли си той. – Може да се каже, че ми е провървяло, след като съм тук и изобщо се събуждам. Или пък не ми е провървяло – не е кой знае какво човек да се озове на такова място.“ Той се озърна и видя хълмовете, които блестяха на синия фон като изглед от Алпите на пощенска картичка. „Ще рече, остават още около шейсетина километра – мрачно продължи да разсъждава той. – Един Бог знае какво съм правил вчера. Вървял съм, докато не са ми останали сили, а сега сигурно съм само на двайсетина километра от Брайтън. Проклет да е снегът, проклет да е Брайтън, проклето да е всичко!“ Слънцето се катереше все по-високо в небето и скитникът смирено тръгна по пътя, обърна гръб на хълмовете.

„Дали се радвам или ми е жал, че не друго, а сънят ме е оборил? Радвам ли се, жал ли ми е? Радвам ли

се, жал ли ми е?“ Мислите му сякаш се подреждаха и ритмично акомпанираха на неспирно потропващите му нозе и той всъщност не търсеше отговор на въпроса си. Стигаше му, че върви в такт с него.

След малко, когато отмина още три километрични камъка, скитникът настигна момче, привело се, за да си запали цигара. Момчето нямаше върхна дреха и изглеждаше неописуемо крехко на фона на снега.

– На път ли си потеглил, началник? – попита го то с дрезгав глас, докато той го задминаваше.

– Така мисля – отвърна скитникът.

– О, тогава ще извървя част от пътя заедно с тебе, стига да не си много бърз. По това време на деня става малко самотно.

Скитникът кимна, а момчето куцешком закрочи редом с него.

– На осемнайсет съм – подхвърли то. – Ловя се на бас, че ме смяташе за по-малък.

– Щях да кажа, че си на петнайсет.

– И щеше да сбъркаш. През август миналата година навърших осемнайсет, а съм на път от шест години. Като бях малък, пет пъти бягах от къщи и всеки път полицията ме връщаше. Те, полицаите, се държаха много добре с мене. Обаче вече нямам дом, от който да бягам.

– И аз нямам – спокойно го осведоми скитникът.

– О, ясно ми е какъв си – задъхано каза момчето. – Ти си изпаднал джентълмен. На тебе ти е по-трудно, отколкото на мене.

Скитникът хвърли поглед към куцащата немощна фигура и забави ход.

– В това положение съм от по-кратко време от тебе – призна си той.

– Така е. Личи си по начина, по който вървиш. Още не си се изморил. Може би очакваш нещо в края на пътя?

За миг скитникът се замисли.

– Не зная – каза той с горчивина в гласа. – Винаги очаквам разни неща.

– Ще свикнеш да не е така – заключи момчето. – В Лондон е по-топло, но по-трудно се намира храна. Не си струва особено.

– При все това там можеш да срещнеш човек, който би проявил разбиране...

– Хората от провинцията са по-добри – прекъсна го младежът. – Снощи разполагах с плевня, без това да ми струва нищо, и спях при кравите, а тази сутрин фермерът ме измъкна оттам и ми даде хляб и чай, защото съм малък. Просто тук ми върви повече. Вярно, в Лондон вечер можеш да получиш супа край

Темза, но иначе през цялото останало време ченгета-та те прогонват оттук-оттам.

– Снощи съм паднал от изтощение край пътя и съм заспал, където съм паднал. Цяло чудо е, че не съм умрял – каза скитникът, а момчето го прониза с поглед.

– Откъде знаеш? – попита го то.

– Не усещам такова нещо – каза скитникът, след като помълча.

– Нека ти го кажа – рече момчето хрипливо. – И да искат, хора като нас не могат да се отърват от живота си. Винаги сме гладни, жадни и уморени като кучета, а непрекъснато вървим. Въпреки това ако някой ми предложи хубав дом и работа, изпитвам чувството, че ми се повръща. Силен ли ти изглеждам? Зная, че съм дребен за възрастта си и вече шест години се блъскам така, но нима ти си мислиш, че не съм мъртъв? Удавих се, докато се къпех в морето край Маргейт. Уби ме побойник с кол – удари ме право по главата. На два пъти замръзвах, както си замръзнал ти снощи. Един автомобил ме прегази точно на това шосе, а ето че сега продължавам да вървя – вървя към Лондон, за да си тръгна отново от този град, защото другояче не мога. Мъртъв съм! Казвам ти – и да искам, няма начин да се отървем от това.

Пристъп на кашлица разтърси момчето и скитникът спря, докато то се съвземе.

– По-добре за известно време облечи палтото ми, Томи – каза му той. – Много лошо кашляш.

– Върви по дяволите! – ожесточи се момчето, като дърпаше от цигарата. – Аз съм си добре, за пътя ти говорех! Не го проумяваш още, но скоро ще го разбереш. Всички сме мъртви – всички ние, които сме на това шосе; при това сме уморени, но кой знае защо не можем да се махнем от пътя. През лятото се разнася приятно ухание на прах и сено, а в горещи дни вятърът разхлажда лицето; приятно е да вървиш по росната трева в хубаво утро. Само че не зная, не зная... – Младежът внезапно залитна напред и скитникът го улови под мишниците. – Болен съм – промълви той, – болен!

Скитникът погледна нагоре, после надолу по шосето, но не забеляза къщи или друга възможност за помощ. Както обаче обзет от съмнения крепеше момчето напред, изведнъж от някъде изникна лъскав автомобил и уверено взе да се приближава през снега. След като спря, шофьорът тихо попита:

– Какъв е проблемът? Аз съм лекар.

Старателно огледа момчето, вслуша се в затрудненото му дишане. В заключение каза:

– Пневмония. Ще го закарам до лечебницата; ако искате, ще закарам и вас.

Скитникът си представи приюта за бедни, покласти глава и каза:

– Предпочитам да вървя.

Докато пренасяха момчето в автомобила, то леко смигна на скитника и прошепна:

– Ще се срещнем в Райгейт. Бъди сигурен.

И колата се изгуби по белия път.

Цяла сутрин скитникът шляпаше през топящия се сняг, но по пладне изпроси малко хляб на портата на една ферма и седна в някаква изоставена плевня, за да го изяде. Вътре беше топло и след като похапна, той заспа в сеното. Събуди се по тъмно и отново започна мъчително да се придвижва през разкашкания сняг.

На пет километра от град Райгейт забеляза силует – крехка фигура се измъкна от мрака, за да го срещне.

– На път ли си потеглил, началник? – прозвуча дрезгавият глас. – Тогава ще извървя част от пътя заедно с тебе, стига да не си много бърз. По това време на деня става малко самотно.

– Ами пневмонията? – попита скитникът.

– О, аз умрях в Кроли тази сутрин – отвърна момчето.